

30 NĂM TRƯỚC, NGÀY 15-3-1975: Từ Chiến Ở Quảng Nam

*** Cộng quân tấn công nhiều khu vực tại phía Tây tỉnh Quảng Nam**

-Ngày 15-3-1975, Cộng quân mở các cuộc tấn công vào một số vị trí đóng quân của lực lượng Địa phương quân, Nghĩa quân trên địa bàn các quận Duy Xuyên, Quế Sơn, Đức Đức, Đại Lộc của tỉnh Quảng Nam. Kịch chiến đã diễn ra tại khu vực Gò Nổi, cầu Bà Rén và Nam Phước. Tại Gò Nổi, lực lượng Địa phương quân đã đẩy lùi cuộc tấn công của Cộng quân, loại ngoài vòng chiến hơn 20 Việt Cộng, bắt 2 tù binh, thu gần 20 cây súng.

-Cũng trong ngày 15/3/1975, Liên đoàn 915 Địa phương quân Quảng Nam với sự yểm trợ của 1 chi đoàn thiết giáp thuộc Thiết đoàn 11 Kỵ binh/Sư đoàn 3 Bộ binh, đã giải tỏa áp lực của Cộng quân tại Bà Rén, và một đoạn của Quốc lộ 1 ở phía Nam tỉnh Quảng Nam.

*** Bộ Tư lệnh Quân đoàn 2 dời về Nha Trang**

-Sáng ngày 15- 3-1975, Thiếu tướng Phạm Văn Phú, Tư lệnh Quân đoàn 2/Quân khu 2 cùng với một số sĩ quan trưởng phòng và sĩ quan tham mưu của đã bay về Nha Trang để tái tổ chức Bộ Tư lệnh Quân đoàn 2/Quân khu 2 tại đây.

-Cũng trong ngày 15-3-1975, Chuẩn tướng Trần Văn Cẩm, Phụ tá hành quân Tư lệnh Quân đoàn 2 và vài sĩ quan tham mưu bay đi Tuy Hòa(tỉnh lỵ tỉnh Phú Yên) để chuẩn bị đón đoàn quân của Quân đoàn 2 di chuyển từ Pleiku về. Cũng trong ngày này, một số quân xa bắt đầu rời Pleiku theo các toán nhỏ. Do kế hoạch triệt thoái tiến hành một cách bí mật theo lệnh của Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu, nên không một thông tin nào được tiết lộ, kể cả không cho các tỉnh trưởng của hai tỉnh Kontum và Pleiku biết. Tỉnh trưởng/Tiểu khu trưởng tỉnh Pleiku nhờ ở gần bộ Tư lệnh nên được biết trước, còn vị Tỉnh trưởng/Tiểu khu trưởng Kontum, theo tài liệu của Đại tướng Cao Văn Viên, viết cho Trung tâm Quân sử Lục quân Hoa Kỳ, thì đến phút chót mới biết được và ông đã tháp tùng theo đoàn quân, nhưng giữa đường thì bị CQ bắn chết.

NGÀY 16-3-1975: Mặt Trận Quảng Tín

*Ngày 16-3-1975: Cộng quân mở nhiều cuộc tấn công tại Tân Nam và Tây Bắc tỉnh Quảng Tín

-Trong ngày 16/3/1975, tại miền Trung, lực lượng Cộng quân tại tỉnh Quảng Tín đã tung quân tấn công cường tập khu vực Bình Tú, thuộc quận Thăng Bình và nhiều vị trí đóng quân của Địa phương quân tại khu vực Tây Nam và Tây Bắc của tỉnh Quảng Tín. Bộ Tư lệnh Sư đoàn 3 Bộ binh(trách nhiệm chiến trường Quảng Nam- Đà Nẵng; tùy theo tình hình, đảm trách thêm khu vực phía Nam tỉnh Quảng Tín), đã điều động Tiểu đoàn 1 của Trung đoàn 2 Bộ binh tăng cường 1 chi đoàn của Thiết đoàn 11 Kỵ Binh giải tỏa áp lực Cộng quân. (Trước đó, Cộng quân đã tràn chiếm các quận Tiên Phước, Hậu Đức, liên đoàn 916 Địa phương quân của tỉnh Quảng Tín bị tổn thất nặng sau những trận kịch chiến với Cộng quân).

*** Đoàn quân đầu tiên của Quân đoàn 2 rút khỏi Pleiku**

Cũng trong ngày 16 tháng 3, đoàn xe đầu tiên của Quân đoàn 2 khởi hành rakhỏi thị xã Pleiku như đã trù liệu. Nhưng khi chiếc xe cuối cùng vừa rời khỏi bến thì tin này được dân chúng biết. Mọi người vội vàng bỏ thành phố bằng bất cứ phương tiện nào sẵn có, ngay cả chạy bộ, và mang theo bất cứ thứ gì có thể mang theo được. Sau đó đoàn người từ Kontum cũng nhập vào thành một đoàn người cả quân lẫn dân kéo dài dọc theo liên tỉnh lộ 7B đầy nguy hiểm. Cuộc chuyển quân của Quân đoàn 2 khỏi Pleiku bắt đầu...

-Theo lịch trình, ngày 16 tháng 3/1975, một số đơn vị tiếp vận, Pháo binh, Công binh của Quân đoàn 2 di chuyển trên 200 quân xa, với sự yểm trợ của một đơn vị Thiết Giáp, đã khởi hành ra khỏi thị xã Pleiku, đây là lực lượng đi đầu của của đoàn quân triệt thoái.

